

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

الیاس جی مگنیر
برگردان آزاد از: مهری شیبانی
۱۵ اپریل ۲۰۲۰

در عراق چه می گذرد؟ ایران و امریکا در عراق سازش نکرده‌اند.

الکاظمی

مصطفی الکاظمی پس از مذاکرات دشوار که ناشی از اختلافات داخلی شیعیان بود، به عنوان نخست وزیر انتخاب شد. رئیس جمهور، برهم صالح، با سوءاستفاده از اختلافات جناح‌های مختلف شیعه در عراق فرصت را مناسب دید و با طرح یک نامزد ضد ایرانی و طرفدار امریکا یعنی عدنان الزرفی، آنان را به نبرد فراخواند. نامزدی مصطفی الکاظمی در واقع پاسخی است به این تصمیم رئیس جمهور عراق. هنگامی که عادل عبد المهدی، نخست وزیر موقت، استعفاء داد، مشاوره بین رهبران مختلف سیاسی شیعیان عراقی برای یافتن یک نامزد جدید که بتواند به عنوان نخست وزیر عراق انتخاب شود و از حمایت اکثریت جناح‌های شیعیان برخوردار باشد آغاز شد.

این معمولاً وظیفه سرلشکر قاسم سلیمانی (که توسط دونالد ترامپ رئیس‌جمهور امریکا در نزدیکی فرودگاه بغداد ترور شد) و شیخ محمد الکوثرانی نماینده دبیرکل حزب الله لبنان یعنی سید حسن نصرالله بود لازم به یادآوری است که سید حسن نصرالله از احترام زیادی در بین شیعیان، سنی‌ها، کردها، قبایل و دیگر شخصیت‌های مهم عراقی برخوردار است و دارای روابط نزدیکی با آنهاست معمولاً جناح‌های مختلف عراقی بدون میانجی‌گری و ریش‌سفیدی ایران و حزب الله لبنان هرگز نتوانستند به یک توافق مفید برسند.

بسیاری از گروه های شیعه عراقی به طور قاطع نامزد پیشنهادی رئیس جمهور صالح یعنی الزرفی را رد کردند.

عدنان الزرفی

با این حال انتخاب الکاظمی به عنوان نخست وزیر جدید فقط زمانی میسر شد که تهران به جناح های مختلف شیعه هشدار داد که اختلافات را کنار گذاشته و علیه الزرفی یک کاندیدای جدید را معرفی کنند.

اینگونه شد که الکاظمی به عنوان نامزد جدید برای این پست وارد صحنه شد:

سید عمار الحکیم با حمایت مقتدی الصدر، نخستین کسی بود که سال گذشته پس از استعفای عبدالمهدی، مصطفی الکاظمی را مطرح کرد. با این حال، دیگر بلوک های شیعه از پذیرفتن یک افسر امنیتی، رئیس اطلاعات و یا اصولاً مأمور دستگاه امنیتی ارتش خودداری کردند.

بسیاری از جناح های شیعه عراقی در مورد تمامی کاندیداهایی که شرایط مشابه مانند صدام حسین داشته باشند بسیار حساسند. رهبران شیعه عراقی هنوز تجربه نوری مالکی را که از تقسیم قدرت با شیعیان، سنی ها و کردها امتناع ورزید فراموش نکرده اند.

به دلیل اختلاف نظر در جناح های مختلف شیعیان قوی السهیل نتوانست به کاندیدای همه جناحها تبدیل شود و سرنوشت اسعد علیدانی فرماندار بصره را به ارث برد. وقتی رئیس جمهور برهم صالح از پایبندی به قانون اساسی امتناع کرد و اجازه نداد که نامزد بلوک اکثریت شیعیان خود را نامزد کند او در واقع از کارت اختلاف شیعیان، خصوصاً بین بلوک الفتح تحت هدایت هادی الامیری و بلوک سائرون تحت عنوان مقتدی صدر به نفع خود استفاده کرد.

عادل عبدالمهدی

سید مقتدی الصدر از آنجائی که آگاه بود که معترضان عراقی هرکسی را که توسط جناح‌های سیاسی مسلط و شناخته شده عراقی نامزد شود رد خواهند کرد، سعی کرد، خود را نماینده معترضان جابزند و به رئیس‌جمهور عراق اینگونه تلقین کند که در جایگاهی قرار دارد که می‌تواند هر نامزدی را که با آن موافق نیست از لیست وی حذف کند. در ضمن مقتدی الصدر ادعا کرد که او نماینده بلوک اکثریت بوده و نه الامیری.

محمد علوی دیگر کاندیدی که مطرح شد به این علت که حاضر نبود با اهل سنت، احزاب و دسته‌بندی‌های مختلف کرد و برخی شیعیان برای انتخاب اعضای کابینه اش به مشورت بپردازد شکست خورد. علوی گمان می‌کرد به خاطر قوی که مقتدی الصدر به وی داده بود تا حمایت سنی‌ها، کردها و شیعیان را برای انتخاب شدن وی جلب کند نیازی به مذاکره با آنها ندارد در واقع مقتدی الصدر نتوانست نظر کردها، سنی‌ها و شیعیان را برای انتخاب علوی به عنوان نخست وزیر جلب کند، و نتیجتاً او نیز کنار رفت.

با این حال رئیس‌جمهور عراق تصمیم گرفت که به جای تکیه بر اجماع عمومی حاکم بر عراق یعنی ترکیبی است شیعیان سنی‌ها و کردها بر قانون اساسی عراق تکیه کند و عدنان الزرفی را معرفی کند که سوابق ضد ایرانی و نزدیکی شدید به امریکا را با خود حمل می‌کرد.

بسیاری از جناح‌های سیاسی و سازمان‌های شیعه عراقی بلافاصله کاندیداتوری عدنان الزرفی را رد کردند. در عین حال بازی‌های دیگری در پس پرده در جریان بود، نامزد حزب الدعوه (عدنان الزرفی) از حمایت بلوک اصلی خود به رهبری نخست وزیر پیشین حیدر العبادی بهره مند بود. الزرفی همچنین به طور پنهانی توسط نوری مالکی حمایت می‌شد، که می‌خواست پست نخست وزیر را به حزب الدعوه برگرداند (از سال ۲۰۰۵ و تا سال ۲۰۱۸ حزب الدعوه پست نخست وزیری را عهده دار بود). الزرفی همچنین از پشتیبانی سید مقتدی الصدر برخوردار بود، عدنان الزرفی به مقتدی الصدر قول داده بود که در مورد انتخاب وزراء و یا پست‌های حساس نظر وی را در نظر بگیرد.

هادی الامیری

با وجود این که ایران رسماً اعلام کرده بود که مخالفتی با نامزدی عدنان الزرفی ندارد واقعیت اما چیز دیگری است، الزرفی به طور ضمنی متهم به آتش زدن کنسولگری‌های ایران در نجف و کربلا در طی تظاهرات در ماه‌های اخیر

شده بود. در یاسالار علی شمخانی – که به همراه سرلشکر قاسم سلیمانی مسئولیت سازماندهی روابط ایران و عراق را بر عهده داشتند – به عراق سفر کرد و جنرال اسماعیل قانای جانشین جنرال سلیمانی و فرماندهی سپاه قدس نیز بازدید کوتاهی از عراق داشت.

سفر آنها حامل این پیام بود که «ایران مخالف انتخاب مصطفی الکاظمی به عنوان نخست وزیر عراق نیست و ما با او روابط حسنه‌ای داریم» اظهار نظری که ایران هرگز در مورد عدنان الزرفی نکرد.

پس از این بازدید ها ابتداء مسعود بارزانی حمایت خود را از الکاظمی اعلام کرد و سخنگوی محمد الحلبوسی به نمایندگی از سنی ها نیز به تائید الکاظمی پرداخت.

مسعود بارزانی با این حرکت سیاسی خود در واقع پیامی برای شیعیان عراقی فرستاد تا به آنها هشدار دهد دوباره کسی را کاندید نکنند که دارای روابط نزدیک با کردها نیست و یا آنها را به رسمیت نشناسد، همانگونه که اشتباه در مورد انتخاب رئیس جمهور برهم صالح اتفاق افتاد.

انتخاب برهم صالح به عنوان کاندیدای رئیس جمهوری عراق تصمیم شخص قاسم سلیمانی بود و امروز از زاویه دید ایران و شیعیان عراقی این انتخاب یک تصمیم نادرست بوده است.

در آن زمان فواد حسین وزیر دارائی پیشنهاد کردهای اربیل برای پست ریاست جمهوری بود، اما قاسم سلیمانی فکر می کرد فواد حسین آدم «برت مک گورک» فرستاده ریاست جمهوری امریکا است، به همین دلیل از کردهای نزدیک به ایران در سلیمانیه خواست که به فواد حسین رای ندهند و به جای او برهم صالح را انتخاب کنند.

مقتدی الصدر

البته در سال ۲۰۱۸ برهم صالح پس از آن که رئیس جمهور شد به سلیمانی اطلاع داد که کاندیدای مورد نظرش یعنی عادل عبدالمهدی را به عنوان نخست وزیر انتخاب خواهد کرد.

هرگز یک سازش ایرانی و امریکائی در عراق وجود نداشته است، در عوض همیشه کاندیداها از میان کسانی انتخاب می شدند که با هر دو طرف روابطی قابل تحملی را داشته‌اند مانند الکاظمی او روابط خوبی با ریاض ، تهران و واشنگتن دارد ، همانطور که نخست وزیر عبدالمهدی نیز از آن برخوردار بود. واشنگتن از نخست وزیری عبدالمهدی حمایت کرده بود ، اما با این حال او بود که یک سال بعد ، پیش نویس پیشنهادی خروج همه نیروهای خارجی از عراق را به پارلمان عراق تقدیم کرد.

الکاظمی ، خود را متعهد به پشتیبانی از «نیروهای بسیج مردمی» (الحشد الشعبی) کرده است ، همانطور که در تصمیم قانونی الزام آور مجلس عراق آمده، او نیز موافقت خود را با خروج همه نیروهای امریکائی از عراق اعلام کرده است.

تهران متفقین شیعه عراقی خود مانند کتائب حزب الله را که علناً الکاظمی را متهم به دست داشتن و در ترور و قتل فرمانده سلیمانی و ابو مهدی المهندس کرده بود را متقاعد کرده است فعلاً نخست وزیری الکاظمی را بپذیرد و دم بر نیاورند، برای تهران قیمتی که امریکا باید برای ترور سلیمانی و المهندس پردازد یعنی عقب نشینی و خروج کامل از عراق مهم و تعیین کننده است و نه بحث و جدل شبه نظامیان شیعه عراقی درباره دخالت احتمالی الکاظمی در ترور فرماندهان مقاومت.

این بار – پس از سه تلاش ناموفق از سوی دیگر کاندیداها برای رسیدن به پست نخست وزیر – از الکاظمی در تشکیل کابینه خود حمایت خواهد شد و او از حمایت لازم در پارلمان برخوردار خواهد شد. با این حال الکاظمی ، با مشکلات و دشواری های بزرگی روبه رو خواهد بود.

ایالات متحده فعلاً در حال جابه جایی نیروهای نظامی خود در عراق است و قصد ندارد به طور کامل از این کشور عقب نشینی کند. در عین حال الکاظمی هم نمی تواند به دنبال یک عقب نشینی ساده ایالات متحده از عراق باشد و ضمناً قادر نخواهد بود سازمان های شبه نظامی عراقی را آنطور که قبلاً اعلام کرده خلع سلاح کند. این کشور همچنین با مشکل اقتصادی واقعی مانند قیمت پائین نفت و بدهی های خارجی دست و پنجه نرم می کند. درآمد عراق از سطح ۳۰ میلیارد دلار فراتر نرفته است، در حالی که عراق برای پرداخت حقوق ها و حفظ روندهای بنیادین زندگی یومیه مردم به ۸۰ میلیارد دلار نیاز دارد.

الکاظمی به دلیل در اختیار نداشتن بودجه کافی قادر به پاسخگویی به مطالبات خیابان نخواهد بود.

ایران، هراسی از این که چه کسی در رأس دولت عراق قرار می گیرد ندارد.

دوست امروزی می تواند بعداً به دشمنی برای ایران تبدیل شود، تهران با رهبران سیاسی ، فرماندهان نظامی و رهبران سازمانهای عراقی روابط مستحکمی دارد. ایران توانسته است نخست وزیر ستیزمجو و پرخاشگری مانند حیدر العبادی را تجربه و اهلی کند و در نهایت موفق به کنترل وی و برقراری تعادل در این کشور شده است. از آنسو ایالات متحده از نفوذ کافی در عراق برای مقابله با ایران برخوردار نیست.